

UPRAVENÝ PŘEPIS | ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ

Prof. MUDr. Evžen Weigl, CSc.

býv. Přednosta ústavu klinické imunologie Fakultní nemocnice Olomouc

Výzkum, výsledky a význam speleoterapie

VIDEO: Speleoterapeutické centrum Vojtěchov – Mladeč

https://www.youtube.com/watch?v=6STL_qRI25A&t=869s

ČASOVÝ ÚSEK: 14:22-19:43

ZPRACOVÁNÍ: Jazykově upravený přepis se zvýrazněním klíčových poznatků

HLAVNÍ SDĚLENÍ

Výzkumným programem podle MUDr. Evžena Weigla prošlo více než 350 dětí. Sledování ukázalo zlepšení klinického stavu, laboratorních parametrů i školní docházky; účinek však po návratu do zatíženého prostředí časem slábne.

Klíčové poznatky

- **Více než 350 sledovaných dětí.** Výzkum zahrnoval pacienty z průmyslově zatížených oblastí včetně Ostravska, severních Čech, Prahy a Přerova.
- **Tři úrovně hodnocení.** Posuzovány byly klinické parametry, spotřeba antibiotik a přibližně 16 laboratorních ukazatelů z imunologických laboratoří.
- **Výrazný rozdíl ve školní docházce.** U jedné skupiny 25 dětí klesl počet zameškaných hodin za srovnávané dvouleté období z více než 2 000 přibližně na 250 hodin.
- **Vhodnost opakování pobytu.** Regenerační efekt po návratu do exponovaného prostředí přetrvává jen určitou dobu, proto je podle vyjádření vhodné speleoterapii opakovat.

Upravený přepis

Speleoterapie je pro mě dnes v podstatě už jen nostalgickou vzpomínkou. Byla to bouřlivá léta krátce po revoluci, kdy jsme společně se skupinou lidí ze Speleologické společnosti, především s panem docentem Panošem, začali připravovat projekt, který nám umožnila Evropa. Tehdy se jmenoval **projekt PHARE**. Byl to investiční projekt, který jsme společně sepsali a předložili přes Ministerstvo životního prostředí. Šlo o **jeden z prvních evropských grantů**, do něhož vstoupilo i naše pracoviště.

Speleoterapie má **velmi úzký historický vztah k Fakultní nemocnici v Olomouci**. V této souvislosti figurovala jména jako docent Malota nebo primář Boháč. Ti se následně obrátili také na **Ústav imunologie** s žádostí o spolupráci, aby jejich především klinická snaha byla dokumentována i řadou **laboratorních testů a výstupů**.

Tímto výzkumným úkolem prošlo v dané době **350 nebo něco přes 350 dětských pacientů**. Pocházeli z klasicky znečištěných oblastí, jako je **Ostravsko a severní Čechy**, ale také z velkých průmyslových aglomerací, například z Prahy nebo Přerova.

Zjišťovali jsme klinické parametry **před speleoterapií, v jejím průběhu a po jejím ukončení**. Výsledky byly zcela evidentní; v klinických parametrech byla speleoterapie velmi jednoznačně čitelná. U dětí došlo ke **značnému zlepšení klinického stavu**.

Výsledky jsme následně vyhodnocovali ve spolupráci s ošetřujícími lékaři, především s pediatry. Sledovali jsme zejména **spotřebu antibiotik dva roky před zahájením speleoterapie a následující dva roky po jejím ukončení**. Ukázalo se, že **účinky byly zcela enormní**.

Třetí složkou výzkumu bylo laboratorní testování, při němž jsme prostřednictvím imunologických laboratoří vyhodnocovali **přibližně 16 parametrů**. Také zde byl zřetelný posun, který naznačoval, že u dětí docházelo ke **značnému zlepšení zánětu průdušek, případně forem astmatického onemocnění**.

Jedním z příkladů, kterými lze dokumentovat efekt speleoterapie, byla anketa sledující **absence ve školní docházce** dětí, které se speleoterapie zúčastnily. Porovnávali jsme období přibližně **dvou let před nástupem na speleoterapii a následující dva roky po ní**. Soubor jsme měli rozdělený do skupin po **25 dětech**.

Jedním z markantních příkladů byla skupina 25 dětí, která měla během dvou let před zahájením speleoterapie **zameškáno ve školní docházce přes 2 000 hodin**. Po ukončení speleoterapie to bylo zlomkové číslo, pokud si dobře vzpomínám, **přibližně 250 hodin**.

Význam speleoterapie tkví především v tom, že jde o **jednu z posledních enkláv skutečně velmi čistého prostředí**. U pacientů dochází k **regeneraci zánětem postižených tkání nebo sliznic** a děti se hojí. Tento efekt však po návratu do exponovaného prostředí vydrží jen určitou dobu. Z toho vyplývá **vhodnost speleoterapii opakovat**.